

Hier begint Osee dye ijerste vnder den .xij. proephten

Dat ijerste Capittel wo Osee gebaden wadt dat hi ryemen solde ein gemein wyff dat hi dar van kinder kreech dar dos verstaen werde de ioden die vrien den gaden gedpent hebben en wo si darumb van gade verwoepen sin. ende wo dye prophete sprikt van der ropinge ende vssynge der heyden toe cristum.

Dat wort des heren dat geschein is to osee den soen to chri in den dagen osee. Joathan achas ezechie der konynge iuda ende in den Jeroboam des soens ioas die konynk was ouer ysrahell dat begin dat die here sprak to Osee. Ende de here hefft gesacht to Osee ga en neme dy eyn gemein wyff ende maeks dy sone der vnkuyfheit want dat lant fall ouerspelende sich kijnre van dem heren. ende hi is gegaen ende heffe genomen gomer debelayms dochter. ende sy hefft vntfangen ende hefft em gebert einē soe ne ende die here hefft gesacht to em. nome syn nen naemen iezrahell. want noch ein weynich ende ik fall vpsitieren dat bloet iezrahell. mer dat huys iehu ende ik fall don ralten dat rick des huys ysrahell. ende in den dagen fall ik to wiuen den bagē ysrahell in dem dale iezrahell ende si hefft noch vntfangen ende gheberden em dochter. ende die here hefft gesacht to en noempt erē naem sonder bermhericheit. wāt ik en fall voortmer niet bermherich weseu den huise ysrahel. mer ik fall erre vergeten mit vergetenissen ende ik fall my verbermen des hus iuda ende fall si gesont maken ouermyds dem heren eren gaede ende ik en fall si niet ghesont maken in den bagen ende in dem swerde ende in dem stride ende in den perden. ende in den tefigeten. ende si speenden die dochter de was sonder bermhericheit. ende sy hefft vntfangē ende voortgebracht eimen soen. Ende dye here hefft voer gesacht to em. Noempt sinen naem niet myn volck want gy en syt myn volck niet ende ik en fall niet syn uwe got ende dat getal der kinder ysrahels is als sant des mers. welk sonder maet is ende fall niet getellt werden ende fall wesen in der stat dat ghesacht fall werden to en. Gy en syt niet myn volck en sal ghesacht werden kinder des leuendighen gaets. ende die kinder iuda ende ysrahell sullen tosaemen vergadert werden ende sullen en selff set

ten ein hoefft ende sullen vp klyntten van der erden want groot is die dach iezrahels.

Dat .ij. capittel is van der geuenknis der wyper geslechten myt der gelikenis der ouerspelerschen.

Segget gy gelouigen die gy bekijet sin vpt den ioden. Luwen broedem. de bekijet sin vpt den heyden. Gy syt my volck ende uwe huse dat si bermhericheit verkregen hebben. Ordelle uwe moder. dat is iezrahalem. loedelle sy want sy en is myn wif niet. *vmb erre affgaderien wyll. ende ik en bin er man niet. Sy neme enwech er vnkusheit van eren angesicht. ende er ouerspyll vit myddel er te borst vp dat ik sy niet en beroue neekt ende maeks si nae dem daege erre gebuert. ende set er alls eyn wostenye ende maeks si als bande daer men niet doet en geit ende doctsa si mit doest ende my niet verberme erre kynder wāt kinder der vnkuyfheit syn sy. want er moed hefft ouerspyll gedaen. Sy is weseheit die sy vntfangen hefft wāt si hefft gesacht. Ick fall gaen nae mynen lieffhebbers dye my broet geuen ende die my myn waeter geue. myn wolle myn vlas myn olj ende mynen drank. Darūb sie ik sal tuynen dynen wech myt doenen ende ik sal en tunen myt einre vngelckter myre want si en sal niet vinden er pade ende naeuolgen eren lieffhebbers ende sy en sal sy niet verkigen. sy sal sy soeken ende niet vinden ende si sal seggen. Ick sal gaen ende weder kijnen toe mynen iersten manne want my do wael was vyl meer dan nu. Ende dese en hefft niet gheswilt dat ik er gegeuen hadde korn ende wyn ende oly ende siluer ende er gemēchuoldicht hadde dat golt welk sy ghemacke hadde baal. *tho dem offer ende sringen. Danumb sal ik my winden ende van er memē min korn in sinre tijt. ende mynen wyn in sinre tijt. ende fall loessen myn wolle ende myn vlas de bedekten er schemde. ende nu sal ik apenbaren er geckheit in den ogen erre lieffhebber ende gem mā en sal si verlossen van mynre hant ende ik fall doē vp halden al er blytschop ende er hochtāt als die hochtāt der niet maent en eren sabbot ende er tirlike fest ende ik sal weder uē eren wygart. ende er vygeboem van welken si gesachte hebbē. dit sin myn loē de myn lieffhebber mi gegeue hebbē en ik sal si makē to eimen busse. en dat best des ackers sal si eten en ik sal visiterē vp si de dage baalim. *des affgaets. In welke si vntstekē hefft wyterok en versirdē sich myt eren orgesit en halss benden en gink na erē lieffhebbers ende hefft mynre vergeten secht die here

Darumb ick sal si troosten en voren si in de enic
heit. en ik sal spreke tho eren herren. en sal er
geuen wynbowers vyt der seluen stat. en den
dall agor vmb to doen den haepen en si sal dar
singen na den daege erre ioget dat is na de da
gen erre vpklymmynge vyt dem lande egypti.
en in den dagen sal geschyen secht die here dat
si my nome sal myn ma en sal my niet meer
nominn baalym. en ik sal enwech nemē baalys
naem van eren monde. Ende si en sal voortmeer
niet gedenken erre namen. en ik sal ein verbūt
myt er maken in dem daghe myt den beesten
des ackers. en myt den vogelen der lucht: en
myt dem dier dat kruyt vp der erden en ik sal
towriuen den bagen: dat swert ende den strit
van dem lande en ik sal si don slapen getruwe
lik en ik sal dy trouwen my in der ewicheit: in
ordel in rechuedicheit ende in bermherticheit
ende ik sal dy trouwen my in gelouen ende du
sult weren dat ik die hē byn. en dat sal geschie
in den dage sal ik verhoeren dat gebet der ge
louiger. secht die here. Ik sal verhoeren die he
mele ende si sullen verhoeren die erde. en dye er
de sal verhoeren den wyn den weyte ende olye.
ende dese sullen verhoeren israhell ende ik sal
si seggen my to eimen lande ende sal my verber
men der die was sonder bermherticheit. en ick
sal niet seggen mynen volke du byst myn vol
ke ende dat volk sal seggen du bist myn got.

Dat iij. ca. is van der vndankberheit ver ioe
den en van der verhardicheit in eren sonden.

Onde die here seide to my. ga noch: en
de heb lieff ein wyff die lieff ghehat is
van eren vriende ende ein ouerspelerse
alls die here lieff had die kinder van ysrahell.
ende si sien vmb to vrenden gaden ende lief heb
ben die wyn vate. ende ik heb si my gegraeuē
ende gehurt vmb vyffstien silneren pennynge.
ende vmb ein maere chori van geisten en vmb
ein hal ue der maten ende sprak to er. vyll dae
dage saltu my verwachten en du en salt geyn
ouerspyll doen. ende niet wesen myt dynē mā
mer ik sal ok dinre verbeiden want die kinder
ysrahels sullen vyl daege sieren sonder konink
ende sonder vorsten ende sonder offerhande en
de sonder altaer ende sonder ephor. dat priēs
verlike kleit. lende sonder cherubyn. dat is so
der fraet des tempels. lende daer na sullen we
der khren die kinder ysrahels ende soeken den
heren een got ende dauid eren konynk ende
sullen den heren vruchten ende tho sinen gade
in dat leste der daege.

Dat vierde ca. woe got de sonden pynicht de

genre de tegen em myssdoen en eren naesten.

Hort des heren wort gy kinder ysrahel
want ordell is dem heren myt den wo
neren der erden want niet en is waer
heit noch bermherticheit. ende niet en is beke
rens gaets vp der erden. Achterklapende lo
gen ende doetslach en dieuerie ende ouerspyll
hebben bouen maet ouer geuloyet ende dat ey
bloet hefft dat ander getaekt. Darumb fall de
erde schreyen dat is bedroeft werden. lende
all die dat in wonen sullen krank werden. In
den besten des ackers ende in den vogelen der
locht. mer oek die vyffe des mers sullen ver
gadert werden mer nochtant soe en sal nemāt
ordelen noch berispen. dye sonders. lende geē
man fall bestraefft werden. Dyn volk is alls de
dye den priesteren wederseggen en du salt hui
den vallen ende die propheten oek vallen myt
dy. In der nacht heb ik din moeder doen swy
gen. Myn volk hefft geswegen want dat en
hefft niet gehat wyssheyt. der gotlicker ee.
darumb dattu verdriuen hefft dye wyssheyt
van dy soe fall ik oek verdriuen dattu niet ghe
bruken en salt der priesterschop in mynen dyē
ste. ende du hefft vergeten de dyns gaets en
de ik sal vergeten dinre kinder. Na erre menich
uoldicheit soe hebben si my gesondicht ez glo
rie sal ik verwandelen in beschemnis. Sy sullen
eten die sonde myns volcks ende toe erre toess
heit sullen si vp boeren ez siele. en alls dat volk
also fall wesen die priester. ende ick sal vp em
vyssieren sin wege ende ik sal em weder geuē
sin gedanken ende sy sullen eren ende sullen nyet
fat werden. Sy hebben ouerspyll gedaen ende
hebben niet aff gelaten want sy den heren ghe
laren hebben niet bewaerende. sin ewe. vnkuf
heit ende wyn ende drunkeuschop nemen en
wech dat hert. Myn volk hefft gevraecht sine
holte. dat is sinen holten affgaede. lende syn
stock hefft em geantwort. Die geist der vnkuf
heit hefft si bedragen ende sy hebben ouerspyll
gedaen van eren gaede. Op dat ouerst der ber
ge hebben si geoffert ende vp die houele heb
ben si angesteken thymyam vnder dem eychoē
ende popelen boem ende terebinten boem wāt
syn schem guet was. Darumb sullen uw doch
ter vnkupschait doen ende uw wyue sullen oer
uerspeleren sin. En ik en fall niet vyssieren vp
uw dochtere als si vnkupschait gedaen hebbē
en vp uw wyue wāner si ouerspyll gedan heb
bē want si myt de gemeinen wiuē verkijet heb
ben. en myt den geontmanden geoffert heb
ben. en dat volk dat dat niet en versteit. dat
dese dinge tose sin fall werden geslagen. want
du ysrahel ouerspyll deist en iuda en moet niet
myssdon en en wil niet ingaē in galgala en en

wyllen nyet op klymmē in bethauen noch en
wylle nyet sweren de here seuet Want als een
weldyck hoe heeft ysrahell geweken *van de
Juk d' gotheker ee Inu fall se de here vōde als
een lamp in der bretheyt Effraym ys mede de
lafftych der affgade du yuda laete in. Et werf
schop is gescheiden sy hebben ouerspyl gedaē
myt wallusticheit. Et beschermē hebben lieff
gehat tho to brengen beschynnis. Dye* boe
se. Igeyst heeft geuonden in sinen vloeghelen.
Ende sy sullen werden beschympt van eren of
ferhanden

**Dat v. capitell woe die prophete spricht vā
der pynen vor dye sonde der priester.**

Noert dat gy priester en merkt dat gy
gesinde ysrahell. ende gy huis des ko
nyks hort toe want dat ordel is mit
uw. want gy ein stuck gheworden synt der be
schouwingen ende alls ein netre vrtgestreect
vp den berch Thabor ende heeft die offerhan
de wenedert in dat diepe. ende ik byn ein bekē
ner alle deser dingen. Ik bekenne Effraym en
de ysrahell is van my niet verborgen. want nu
heeft Effraym ouerspyl gedaen ende ysrahell
is besmet. Sy en sullen er gedanken niet geuē
ymb bekert to werden to eren gaede. want die
geyst des ouerspyls is in dat myddell van em
ende si en hebben den heren niet bekant. Ende
dye houerdicheit ysrahels fall sich antworde
in syn aengesicht ende ysrahell ende effraym sul
len vallen in er boessheit ende iudas fall oeck
vallen myt en. Sy sullen in eren schaepen gey
ten ossen ende kopen gaen soeken den heren en
de sullen en niet vynden. Hy is van en enwech
genomen. Sy hebben ouer getreden regen de
heren. want si hebben vrende soen gewonnen.
Nu fall si dese maent versinden myt eren lan
den. Macht geluyt myt der trumpen in Gabaa
ende myt der trumpetten in Rama. Huilet in
bethauen dat hart achter dynem rugge licht
benpamyn. Effraym fall wesen in verderffnis.
In dem daege der berispingen heb ick geapen
baert trouwe in dem gheselchye ysrahell. Dye
vorsten iuda syn gewoerden alls toenemende
tho den einden ers lands. Op sy fall ik vylstoe
ren alls waeter mynen torn Effraym heft ver
druct geleden ende is tobraken ouermyds dat
*gotlike. ordell. want hy begonde to ghaen
nae der vntemichheit. ende ik fall syn alls eyn
notre Effraym ende alls veruullinge dem huy
se iuda. Ende Effraym heeft gesien sin quaet
ende iuda sin gheuenknis. ende effrayms ge
gaen to assur ende heeft gesant to dem konyn
ge. *van egipten. den wreker. Ende hii en fall
uw niet mogen gesont maken noch vntbinde

van uwē benden. want ik fall sin alls ein lewy
ne effraym ende alls ein ionck lewe dem huise
iuda. Spe ick fall vangen ende gaen ende ick
fall aff doen myn hulpe ende niemant en is de
uw verlossen mach. Jck fall gaende weder kij
ren tho myne stat bys dat uw vntbrickt. en
de soekt myn aengesicht.

**Dat seste capitell wo die prophete spricht
welcken die bermherticheit gaeds gegeuē en
de geweygert wert**

Heren verdriet sullen si proe vpstaen
to my. Koempt ende laet vns wedder
kijren thoe dem heren. want bij heeft
geuangen ende fall vns verlose hij heeft gesla
gen ende fall vns gesont maeken. Hy fall vns
gesont maeken nae twe daegen. In dem derde
dage fall hij vns verwecken ende wy sullen le
uen in sin aengesicht. wy sullen weren ende na
uolgen dat wy den heren bekennen. Alls dye
dageraet. is breyt worden sin ritgank ende hi
fall vns komen alls ein tidich regen ende auē
regen der erden. Wat fall ik dy don effraym?
Wat fall ik dy doen iuda. uw bermherticheit
is alls ein morgen wolcke ende als douw des
morgens vergaende. Darumb heb ik si gehoe
uel doer de propheten ende heb si gedoot. dat
is ik heb en voorgelacht dat si gedoot solde wer
den. In den worde mis monts. dat is myne
propheten. lende dyn ordel sullen vortgan als
ein licht want ik wyl bermherticheit ende niet
offerhande ende meer der wetenheit gaets dā
gebrant offer. Als adā hebben sy ouer ghetre
den myn verbont dar hebben si gesondicht yn
my. Galaad ein stat der genē de affgade mak
ten en eyn lageleggersehe dem bloede ende als
wangen der moder mede delaflich der priester
de dar doetslogen in den wagen die dar ghin
gen van sichē want si boessheit gedaen hebbe
Ik heb gesien in dem huise ysrahell eyn veruet
lik dink dar sin de ouerspyl effray en ysrahel is
teulekt mer ok iuda set dine arm als ik bekie
werde dat geueknis myns volks.

**Dat vij. ca. wo vmb de groetheit der sonde
ysrahell geen genade en krech**

Do ik gesot makē wolde ysrahel is ge
apenbaert dye boessheit effrayms ende
de quaetheit samarie wāt si hebben ges
daen logen en de dief is in gegaen beuoude
van bynnē en de morder van buren vp dat si bi
aentueē niet en seggen in eren herte dat ik all
erre boessheyt gedenk. der ick vergeten solde
sin Inu hebben si vmb beuangen all er vūde.
dat is sy sin aepenbaert gewoerden als dylene
dye daer vmbuēnk den hals des dyeffs. I sy sin

gescheen voer mynē aengesichte. **Se** hebbe ver-
blint den konnck in erre boel heyt. ende de vor-
sten in eren logen. **All** ouerspellers sint als ein
aue angestecken van dem genen die kockt. Die
stat heft enwemich gerastet van der wemine
in ze des desems. **Dat is der affgaedre.** **Abis**
dat gants gesmet is. **Die** dage des konincks
die vorsten begunde to rasesen van dem wijne-
hy heft vut gereckt sin hant myt den bespot-
teren. want se hebben er herte to geuogt als
eyne ouen do hy en lage lachte. **Vmb** se aff to
kijeren van eren gaede. **All** die nacht heft hi
geslapan ende heft se gekaket. des moeges is
hy entse zet als eyne vlame puyrs: ende se sint
all het gheworden als eyne oue en se hebben we-
slunden er tiehete all er koninge sint geuallen
ende met is vnder en die to my roept. **Effraym**
is gemegēt vnder dem volke en is geworde
als broet gebacken vnder der aschen dat nyet
weder en kijert. die vromden hebben geyn sin
starcheyt ende hy en heft des nyet gewyft.
mer ock die grauwe haer sint vut ghestort in
en ende hy en heft des niet gewyft. **En** de ho-
nerdie israhel fall wenedert werden in eren an-
gesichte. **En** se en sint nyet weder gekijert toe
dem heren eren gaede. ende hebben en niet ghe-
socht in all desen. **Ende** effraym is geworden
als eyne verleyde duue die geyn herte en heft.
Se hebben an geroepen die vā egypten. **Vmb**
hulpe. lende sint gegan to den van assyrien. en
als se gaen so fall ick myn neet vp se spreiden
ende als eyne vogel der lucht so fall ick se af tre-
ken. **Ich** fall se slaen na den haeren erre schare.
We en want se sint enwech gegan van my. se
sullen werden verderft: want se hebben ouer-
getreden entegen my. **Ich** hebte se verlost end
se hebben gesprake entegen my logen. ende se
en hebben niet getoepen to my in eren herten.
mer se hebben geschreyet in eren slaepkamerē.
Se hebben gheederhouwt vp dem wete ende
wijn ende sin van my gegaen. **Ich** hebte se ge-
leert ende gesterekt erre arme ende se hebben
gedacht entegen my boelheit. **Se** sint weder-
kijert vp dat se sin solden sunder iock ende sint
geworden als eyne bedregende bage. **Ere** vor-
sten sullen vallen in dem swerde vā raserie er-
re tungen. **Dit** is er bespotinge in dem lande
van egypten.

Dat achte capittel. **Wo** die prophete sprake
van der rechuerdicheyt gaeds te zen Judam
ende israhel.

Dynre kellen fall sijn eyne blasunen als eyne
aen vp dem huys des darumb want se ouer ge-
reden hebben myn voerwarde ende hebben ou-
getreden myn ee. **Se** sullen my antroepen myn

got wy volck van israhel hebben dy bekant.

Israhel heft van em gheworpen ghuet. **Dat**
is den dyenst des heren. **Die** viant fall en
vooulgē. **Se** hebben geregnijert niet vut my.
Se hebben vorsten gewest: ende ick en hebbe
nyet bekant. **Er** golt ende er siluer hebben se ge-
maect to affgaeden vp dat se verdozen. **Ha-**
maria dyn kaluer sint verwoopen. **Mijn** gram-
mescap is tornich geworden in en. **Woe** lan-
ge en sullen se niet werden gereyniget: want
vut israhel is ock dat kalff. **Die** arbeits man
heft dat gemaect ende dat en is geyn got:
want dat kalff van samarien fall werde in we-
we der spenne. want se sullen den wynt sepen:
ende vnweder meyen. **Dat** is so sullē ydel wer-
ken doen. **Dat** halm dat dat stept dat inne en
fall geyn saet sin. noch geyn meell maken. **End**
is dat sake dat dat meell maker: die vromden
sullen dat eten. **Israhel** is verflunden. **Nu** is hy
gheworden vnder den heyden als eyne vnteyne
vat. want se vp gedclummen to den van assyrie.
Effraym is em seluen als eyne enich veltel.
Se hebben gaue ghegheuen eren leffhebbers.
mer se hebben ock gehuert myt loen die heide.
Ich sal se nu wegaderen ende se sullen ok eyne
wemich rusten van last des konincks ende der
vorsten. **Want** effraym heft wemanchuol
dicht die altaer vmb to sundigen. ende die al-
taer sint em geworden in misdaet. ick fall en scri-
uen myn maningerlepe gesette: die als vrom-
de sint gerekent. **Se** sullen offeren offerhande.
Se sullen offerē vleisch en eren: end de herte en
fall se niet entfangen. **Du** fall hy gedēcken ere
misdaet. ende sal vinturen er funde. se sullē ghe-
kijert werden in egypte. **En** israhel heft wet ge-
ten sins schepers en heft getimmert tempelē
den affgoeden. **Ende** iudas heft gemaect we-
le starker stede. ende ick fall voersenden in sin
stat ende dat fall verflinden sin huys.

Dat ix. ca. **Is** vā der suodicheyt des ioede-
schen voelcs en vā erre tokomēder verstoringe

Al niet verbliden israhel noch vroelic
heyt apenbaren als die heyden: want
du ouerspyll gedaen heft van dyne
gaede. **Du** heft leff gehat loen bauen all hoef-
stede des weyts hoefstat. ende wijnperle sal se
niet voeden ende de wijn fall en legghen. **Se** en
sullen nyet woenen in dat lant des heren effra-
ym is weder gekijert in egypten ende heft vut
eyne dynck gheten vnder den van assyrien. **Se**
en sullen dem heren niet offeren wijn ende sullē
em niet begahen. er offerhande sullen sin als
broet der gener die schreyen. **All** de dat erhen
sullen besmet werden want er broet ers leuēs
fall niet ingaen in dat huys des herē. wat sult

gy doen in den vierdage in den dageder hoch
tit des heren: Want niet se sint gheghaen vpt
der verderffnis. Egipte sall se vergaderē en mē
phys die hoefstat van egipte. Sall se begra-
uen. Er begerliche siluer fall die netell toe erue
nemen ende die bliuen in eren tabernakelē. Die
dage der kastigin ge sit gekoemen. Die daghe
de: weder geldinge sint gekomē. wetet dat isra-
hel geck is en eyn vsinnich prophete end eyn
man beuāgen mit dē duuel. Dmb voelheit din
re woelheit fall wesen volheit dinre raserie. Die
kuerwechter Effraym is mit minē gaede eyn
prophete ende starck des vals gemackte vp al
sin wege. Raserie is in den huys sins gaeds.
Diep hebbē se gesiūcht als in dē dage gabaa
Hi fall gedencken erre woelheit ende sal visite-
ren er sūde. Als vynber in der woesteme heb-
be ick gebunden israhel. als heste vrucht des
vpzētoems in sinre hog. de heb ick er vedere.
Mer se sint ingegaen to belphegor ende sint ver-
vromet in beschymnis ende sint gewordē ver-
sma. ick als die dinge die se leff gehad hebben
Effraym is enwech geuluen als eyn vogel. Se
glorie is van der geuerde en vā dē bucke end
van der entfen. knis. Ende is dat dat se vpuoe-
den er kyndē vnder de mynschen mer ok wie
en als ick fall gaen van en. Effraym soe mi du-
chre was als tirus gesticht in schoenheidē. en
de effraym fall vitleyden sin kinder to der doet
slacht. Ghiff en here. Wat saltu en geuen? Ghiff
en vrolickheit sunder kinder ende dorre borste.
All er schalkheit in galgala want dat heb ick
se gehatē. vmb die woelheit erre viseringe fall
ick se vitwerpē vā minē huysē. Ik en fall se ni-
et mer leff hebben. All er vorsten sint enwech
gaende. Effraym is gellagen en er wortell ys
verdrotet. Se en sullen geyn vrucht maken.
ende is dat se voortbrengē ick sal die alre leeff-
hebbers ers buycks doden. Die here min got
sal verwerpē wāt se en hebbē en niet gehort en
sullen verstrouwet sin vnder dē heiden.

Dat. x. ca. Van der vndanckbarheit des io-
deschen volcks. ende wo se darumb geplaget
worden ende van der geuencknis israhel. ende
der anderen geslechten.

En winstock mit veel twygerē is israhel
en de vrucht is en gelik. na welheit
sintē vrucht heft hi gemackte veel alta-
re na vruchtbaerheit sins lands heft hy ouer-
ulodich gewest in affgoede. Er herte is gede-
elt ende geringe sullen se steruen. Hi fall tobre-
ken er affgoede ende sijn verderuen er altaer.
Want nu sullen se seggen vns en is geyn ko-
minck. wy en vruchten got niet. ende wat fall
vns die konink doen? Spreckt woert des vns
nutten gesichts en gy sulz ein verbunt maken

*mit bedregē. Iē hi fall voortbrengen ordel als
bitterheit vp die voer des ackers. Die dar wo-
enden in samarien die erdē behaumen: wāt dat
volck heft geserepet an dat kalf die beware
des kalffs hebben verblit vp em in sinre glori-
en: want dat is gegā van em. Dat is gedra-
gen in assyrien to eynre gnifte den konink dē
wreker. Die beschyminge fall effraym vangen
en israhel fall werdē beschympt in sinē wyllen
Samaria heft sinē konink doen gan als set. u
me vp dat ouerste des waters. en die hoehort
des affgaeds sullen werden vederffe die daer
sint eyn sūde israhel. Klersen en distell sullen
vplemen vp er altar. ende se sullen seggē dē ber-
gen bedekt vns ende den houelē vallet vp vns
van dē dagen gabaa an heft israhel gesundigz.
Dat stonde se do steit ouer die kinder der woel-
heit en fall se niet vā zen in gabaa. Na mitre
beerde sal ick se castien. Dat volck fall vergad-
dert werdē vp se als se castiet sullen werdē vnt-
we erre woelheidē. Effraym is eyn kalf leeff-
hebbē die stede dar ijd dat korn red en ick
heb gegā vpdie schoenheit sins hals. Ik fall
vp clemē vp effraym. J. idas fall baren end Ja-
cob sal to breken de voere. Syet uwi rethuer-
dicheit en meit in dē monde der bar. mhetich-
heit. vermet uw de erdē die nye to acker. gema-
ket enis. Dat is tyt dē here to soken als hi kōpt
die uw leren fall rethuerdicheit. Gy hebt ghe-
bouwet vngnade en hebt gemeit woelheit end
hebt geuen saet des logens. Wāt du betrouwē
heft in dinē wegen end in re. lheit dinre stare-
ker. Ein versamelingē fall vstan in dinē vol-
ke end all dijn vaste stede sulte verdetft werdē
als verderfft is salmana. vā den huis des genē
die baal ordelde in den dage des strits. do die
moder gequetset was ouer de kinder also heft
uw gedā betell vā den angesicht uwer woelheit.
Dat. xi. ca. wo dat volc gestraft wart vnt
die v̄dākbarheit dat se vit egipte geleit warē

Als die morgen* geringe. Ienwech gas-
et: also vergeet de konink israhel wā-
te israhel eyn kint is ende ick heb dat
leeff. gehat ende vit egipten heb ick minē soen
getropen. Se repen se en also gingen se van erē
angesichte. Se offerden balim end se geuen sa-
crificie den affgoede. ende ick als eyn vader ef-
fraym droech se in minē armē. en se en hebben
niet gewerē dat ick se heb gesunt gemaect. i
den benden adās. dat is in den waldadē de ik
en bewisde. Sall ick se trecken in den bende des
leeffde. ende ick fall en sin als eyn verlichtinge
dat iock erre wanghen. ende ick hebbe mi ghe-
negēt toe en vmb dat hi eren solde. Hy en fall
nyet wederkheren in egypthen ende Assur sal
eyn konynck sijn. Want se nyet en wolden

Osee

bekiet werde. Dat swert heft begunen in sine se en sal weder sin vitukaen en sal ere er ho uede. end min volk sal hagen twiuelachtich to minre wederkompst. Mer eyn iock fall en tosa men vpgelacht werde dat niet affgenome fall werden. wo fall ick effraym di geuen in de ha de dine viade dattu verdient heft. En fall ick di bescheremen israhel. Va dine viande dattu niet verdient en heft. Iwo sal ik di geue. Ick fall di geuen als adama en seboym. Die twe stede Inm herte is in mi to samen gekijert min be rouen is verstoert. Ick sal niet doen die gram schap mins toens. ick en fall niet werden bekiet dat ick verduer fall effraym. war ick got bin en geyn minsche. In dat middel va is de hi lige. Di hillichmakende. Iend ick en fall niet in gan in die stat. se sullen wandere na de heren. Als ein lewe fall hi breechen. war hi sal bree schen ende de kinder des meers sullen en vntfruchte end sullen enwech vlegen als ein vogel vit egypte en als ein duue vit de lande va assyrien en die he secht ick sal se setre in er huiser. Effraym heft mi bedrage in der kopescap ende dat huis israhel in dem dage. mer iudas is neder geclommen em getuge mit gaede ende mit den hyligen des gelouen.

Dat. xij. ca. Va der vndackbarheit der tien geslechte der affgoedere ende van der groetmakinge iacobs.

Affraym voder de wint. dat is griff tins de houerdige va assyrie. Ien volgg der hitre. hi verinamichuoldicht al de dachlogetal end verdomms. End heft gema ket ein verbunt mit assyrie en droch olie i egypten. hirumb is dat verbunt des herte mit iuda en sin visiteringe vp iacob. hi sal em wedergeue na nen wegen end na sine visiteringe. In den boke heft hi sin broder vnd de voete getrede end in sine starkheit is hi gestort mit de engel wre gende. En hi vermochte bauē de engel end hy is gesterkt. hi heft gescreiet en gebede. In be thel heft hi en geuuden en dat heft hi mit vnf gesprake. En die he got der scare de he is sin ge dechtms. End du salt werde bekiet to de herē dine gaede. Beware barmherticheit en recht en de haes alrijt in dine got. Chanaa in sinre hat is valsche gewichre. hi heft leff gehat vrecht end effraym heft gesacht. Nochtāt bin ik rike ge woede ik heb mi geuunden emē af got. al min arbeit en sullen mi niet vnde boefheit die ik ge sundicht heb. end ik bin de he din got vit de la de va egypte. Ick sal di noch doen sitre in den ta betnakelē als in de dage des hochtirs. end ik heb gesprake vp den pphete end ik heb verma mehuoldicht de pphete ende i de hat der pro phete bin ick geliket. Wat in galaad was eyn affgot hirub ware se to vergeffs offerende den

calue in galgala want er altaer ware als hope in die vore des ackers. Jacob is geulen in dat lat va srien ende israhel heft gedient vmb eyn wijf ende vmb der huiftrouwe wille heft hi be wart vmb eyn wijff. Die he heft israhel vitge leit va egypte in de prophete. Moysi. Iend i de prophete is israhel behalde. Effraym heft mi ve weckt to tozmicheit in sine bitterheiden. dat is sine affgoedere. Iende sin bloet sal komē vp en en sin heet sal em wedersetre sinen laster.

Dat. xij. ca. Va der boefheit des volcks en de sunderlinge der vndackbarheit.

Deffraym sprak do beuenk de angst isel end heft gesundicht in baal de affgot ende is gestoauē end nu hebbe se to ge dan to sundigen end se hebbe sich gemaekt ein gegate belde va eren siluer als van gelickms s affgoede. Dat is al tofamen ein makinge der wercklude. To desen segge se. Si mische offert anbedet die kaluer. Darub sullen se sin als eyn morgen wolck als morgen douw enwech ga ende. als stof dat vpgenome wert va den stor mende winde van der erde end als roek vit de schoofsteyn. Mer ik bin de he din got vit den la de van egypte ende sunder mi en falltu gepnen got bekēnen end gein gesuntmaker en is da ik. Ick heb dy bekant in der woestemen i den lade der emicheit. se sint veruult na eē eygen wey den end gesadicht. ende se hebben verhauen er herte en hebbe minre vergete. end ick sal wesen als ein lewinne end als ein lebart i den wegen va assyrien. Ick fall em to gemore lopen als ey bar den sin iogen genomen sint. end sal to tite die binnersten erre leuete. ende ick fall se dar v deruen als eyn lewe dat beest des ackers sal se smiden. Din wederffnis israhel is van di. dijn hulpeis alleyn i mi. Wat is dijn konick. nu sel de he dy in dynen steden alre meest helpe ende dijn richter dar du af sprekt. gijft mi einē ko minck en voeste. Ick fall dy gheue eine konick in dynre gralchape end weder enwech nemen yn minre ynwerdicheit. Die boefheit effrayms is to samen ghebunden sin funde is verhalen. Die droeffnis eyntre vrouwen die gebeert sullen vp en komen. hy is ein kint niet wijs. Nu en fall hy niet stan in die wederffnis der kinder. Ick fall se verlossen va der hat des dodes. va den do de fall ick se verlossen. O doet ick sal dijn doet wesen. O helle ick fall dijn beet sin. Trostige is verborgen va minen oge. war hi fall deplen vnder die broder. De he sal to leyde einē bernē den wint vplemende va der woesteme end sal droge sin a derē en sal wederuen sin fōreyn. end hi sal afnemen de scat als begeeliken vares.

Dat. xij. ca. Wo die rechtuerdicheyt gae des verkundicht wert doet die titlicke pyne der tien geslechten.

[Marginal notes in a smaller script, likely a commentary or gloss on the main text.]

Regan moet samaria wāt se verwekt
 hefft en got to bitterheide In de swer
 de motē se vergan er klein kinder moe
 te werde verquetset en er vruchtbaer vrouwe
 motē werde van enander gesnede Israhel wer
 den bekiet to den herē dīne gade: wāt du heft
 geuallē ouermist dīne boefheit Nēmt mit uw
 die woerde en wert bekiet to den herē en seg
 get to em. Nēmt enwech all vnse boefheit en
 entfanget dat guede en wy sullē geuē kaluere
 Assur en fall vns met behaldē. wy en sullē niet
 vplēm vp dat pert. noch seggē. wertmēt de
 wercke vnser hande: wāt du salt sint vnse goe
 de dy verbar mē des waschen dat vnder dī ps.
 Ik fall gesunt makē er berouwē Ik sal se leeff
 hebben willichlikē: wāt min torn is vā en ge
 kiert Ik sal sin als douw. israhel fall knoppē
 als ein klie. en sin wortell sal vīt krupē als eyn
 wortel libani Sin twiger sullē gaen en sin glo
 rie fall sin als oliuen boem en weke als die we
 ke libani Die in sinē schame siren sullē werden
 bekiet en sullen leuē van den wete. En sullen
 knoppē als ein wijngarde. sin gedechtnis als
 wijn des berges libani Effraym sal seggen I
 wat sulle my meer die affgoede ick fall en ver
 horen en schickē. ick fall en makē als eyn gro
 nen dannē boem Din vrucht is vīt mi geuēden
 wie is wijs en versteit dese dinge: want recht
 sint die wege des heren en die rechtuerdigē sul
 lē dar i wādelē. mer de oētrēd sullē dar i vallē.

Johel die prophete

Dat neste ca. wo iohel ppheterde de verwo
 stin ze des israhelschen lants doer vier rik.

Dat wort des heren dat gespra
 kē is to iohel fatuels soen ho
 ert gi all dese dinge en all die
 yp erde woent vernemet dese
 dinge mit uwē orē. Of dīt ge
 scheen is in uwē dagē off in dē
 dagen uwē redere. hi af vertelt uwē kinde
 re en uwē kinderen erē kinderen en er kinder dē
 anderē geslachte Dat ouer gebleuē is die rupē
 hebbē getē die howspreklē en dat dē howspre
 kelen ouer bleuē is hebben getē die iongē how
 spreklē. en dat den iongen howsprekēle ouer
 bleuen is hefft ghetē verdorredewint. werdet
 entwaket gy drunkē mīschē. weint en scriet
 al die dīnke dē wijn in seticheit: wāt hi is ve
 gan vā uwen mūde. wāt ein starck en vn salich
 volk fall vplēmen vp min lant Sin tande sin
 als leuen tande en sin backentāde sin als ein
 iongen leuē. hi heft gesat minē wijngardē toe
 eynrewoesteme en hefft affgetagē de backen
 van minē vigenboem. En heft se bloet gemae
 ket en betouet en verwoepen end sin twyghet

wit gewordē. Heert als ein iunfer die emen
 sack an hefft dē man dīne iuchit. Sacul icie
 en offerhāde is vergan vā den huyle des heren
 die priestere en dienre des heren hebben gescre
 iet. Dat koninkrike is woest gemaect. de er
 de hefft gescreyēt: want die weet verdoūē is.
 Die wijn is verstoert. die olie is gebrechlik ge
 wordē Die ackermāne sint beschimpt. die wijn
 bouwers hebben gescreiet ouer dat koen wijn
 ende gerste: want die arn des ackers is wegā
 die wijngarde is verstoert en die vigeboom is
 verbrant Die appel vā garnatē en die palmbo
 em ende die apell end al boem des ackers sint
 dor geworden: wāt die blijscap vertert is van
 den kinde d mīschē Gy priestere godet uw
 mit haren kledere. en scriet gy dienre des al
 taers Gi dienre mīns gaeds gaet in en rastet
 mit emē sacker wāt sacrificie en offerhande is
 to mīre geworden vā dē huise vns gaeds Hilicht
 die vaste. roept die vergaderinge. vergadert de
 alden all die woners der erde i dar huise vnser
 gaeds en roept to dē heren A. a. a. dē dagē wā
 te die dach des herē is na en fall komen recht
 wo verderffnis kupt. van dē mechtige sint niet
 vergan voer uwē ogē uwvodinge blijscap en
 vrolicheit van dē huise gaeds. Die beestē sint
 verreckt in uwē dreck. Die seluē sint verstoert
 want die wyrt is verdoūē. Warūb hefft gesu
 chret dat dier. en warumb hebbē dā die schar
 des wes gebelkt. want em geyn spise en was
 ok die schar des quacks sint vergaen. heft yck
 fall dī ropen. want dat vuyt heft getē die scoē
 heit der woestemie en vlamme hefft verbrāt en
 all dat holt des lands. mer oeck die beestē des
 ackers hebben vp gesien to di als droege erde
 die regen begett. want die fonteyne der wate
 re sint verdroget en dat vuyt hefft verstonde de
 schoenheit der woestemen.

Dat. ij. ca. wo die prophete dat volck toe
 medelijde beuegedē doer die verstoroge des is
 rahelschen lands.

Singet mit dē trōpetten in syō. scryet
 in minē hilligē berge. All woners der
 erden motē bedrouet werde want die
 dach des herē kupt want die dach der dusters
 nis en der dunkerheide is na. die dach der wol
 kē en des vnueders Als die moegē gespret o
 uer die berge. also is wel en starck volck. ver
 gadert. vā begin en hefft nye gem des geliken
 geweset en em sal dat niet wese bīns in dē iare
 der geslachten en geslachten vor sin aengesicht
 fall sin als verflindende vuyt en achter em ber
 nende vlāme. Als eyn hoff die geuuchret was
 die erde voer em ende na em emchit der woste
 mien ende niet en is die em entfleen fall. Er an
 gesichte als dat aengesichte der perde end als